

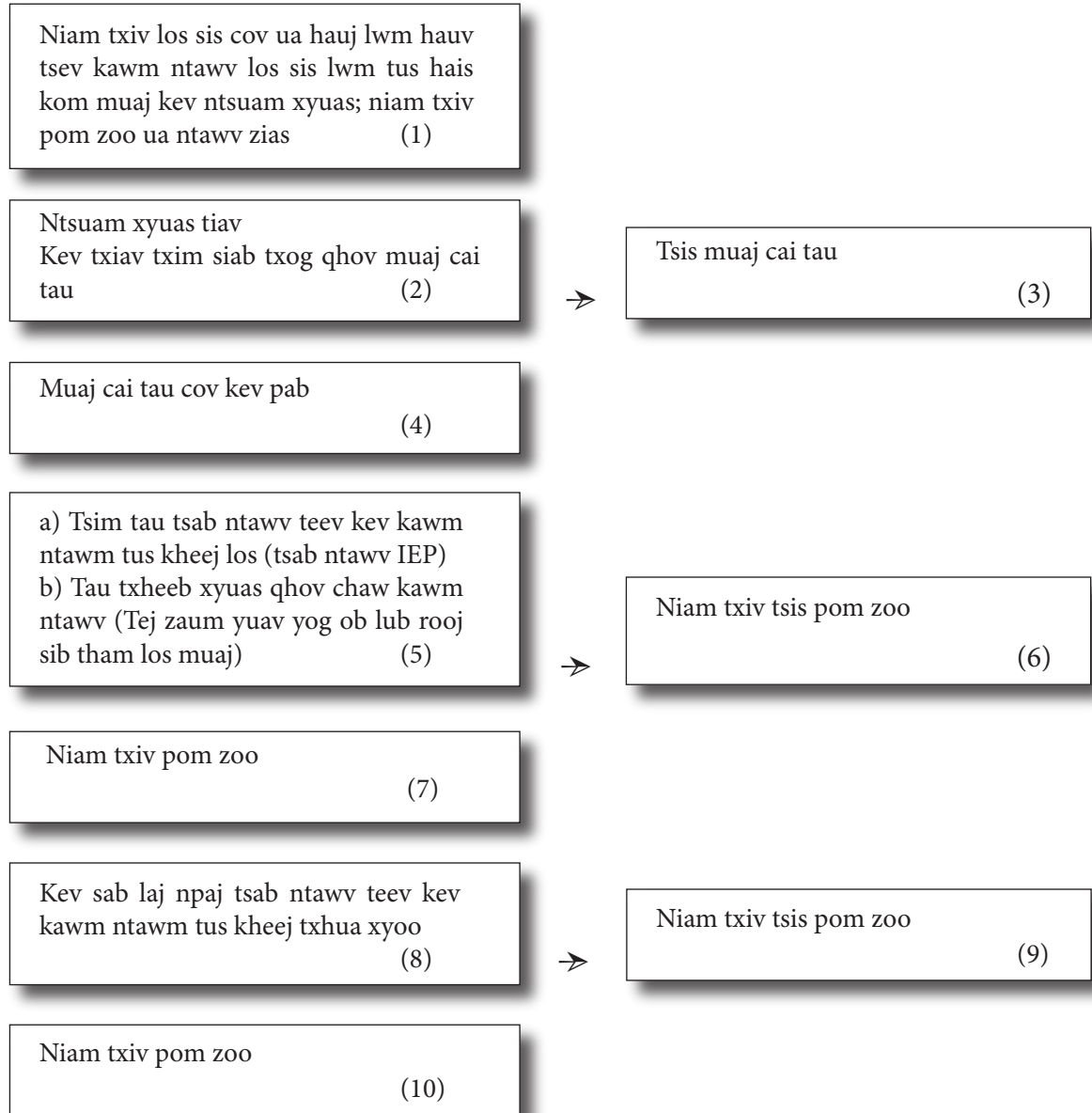
To taub txog txoj kev lis dej num hauv kev kawm ntawv tshwj xeeb

Understanding the Special Education Process — Hmong version

Cov lus piav qhia me ntsis rau cov niam txiv

Cov qib lus hais mus no yog cov lus piav qhia me ntsis txog txoj kev lis dej num hauv kev kawm ntawv tshwj xeeb. Cov qib lus no tsis yog sau los qhia txhua kauj ruam los yog qhia kom txhij txhua. Cov qib lus no qhia tias dab tsi yuav tshwm sim tawm los, pib txij li thaum tau xa tus me nyuam npe tawm mus kom muaj kev ntsuam xyuas thiab thaum txheeb pom tias nws muaj ib qho tsis taus tiag mus txog rau thaum tsim tau tsab ntawv teev kev kawm ntawm tus kheej (Individualized Education Program, tsab ntawv IEP).

Txoj kev lis dej num no yuav pib txij thaum ib tug (cov tub txawg hauv tsev kawm ntawv, niam txiv, los sis lwm tus) tau xa tus me nyuam npe tawm mus muab kev ntsuam xyuas thawj zaug. Yuav muab cov qib lus no coj los piav kom meej mus ntxiv.

Kev koom tes txhawb nqa dej num rau cov chaw pab cov niam txiv

8161 Normandale Blvd.
Minneapolis, MN 55437-1044

Tus xov tooj yog: 952.838.9000

Tus xov tooj ntaus ua ntawv hais yog: 952.838.0190

Tus xov tooj xa ntawv yog: 952.838.0199

Tus xov tooj hu tau dawb thoob teb chaws yog: 888.248.0822

Tus email yog: alliance@taalliance.org

Lub web site yog: www.taalliance.org

Txoj kev lis dej num no yuav mus zoo li cas

1. Tej zaum niam txiv, cov ua hauj lwm hauv tsev kawm ntawv, tus kawm ntawv los sis lwm tus yuav hais kom muaj kev ntsuam xyuas. Yog koj hais kom muaj kev ntsuam xyuas los txheeb xyuas seb koj tus me nyuam puas muaj ib qho tsis taus thiab puas tsim nyog muab kev kawm ntawv tshwj xeeb los pab rau, koog tsev kawm ntawv yuav tsum muab kev ntsuam xyuas tus me nyuam kom thoob. Yog tsev kawm ntawv tsis kam muab kev ntsuam xyuas, tsev kawm ntawv yuav tsum sau ntawv qhia meej rau koj, thiab qhia koj txoj cai rau koj.

Tsev kawm ntawv yuav hais kom koj tso lus ua ntawv zias rau kev ntsuam xyuas thawj zaug thiab cov ntaub ntawv twv xyuas uas yog ib feem ntawm kev rov ntsuam xyuas.

2. Ib pab kws txuj paub haj tom thiab koj yuav los xyuas qhov ntsuam xyuas tau, thiab los txheeb xyuas seb koj tus me nyuam puas tsim nyog tau txais cov kev pab nyob hauv txoj kev kawm ntawv tshwj xeeb.
3. Yog koj tus me nyuam tsis muaj cai tau, tsev kawm ntawv yuav qhia kom meej rau koj thiab txoj kev lis dej num tsuas los xaus li no xwb. Tiam sis, koj muaj cai tsis pom zoo nrog qhov lawv ntsuam xyuas tau los sis qhov tau txiav txim siab tsis muab kev pab ntawd.

Yog koj tsis pom zoo nrog qhov lawv ntsuam xyuas tau, koj muaj cai hais kom muaj kev ntsuam xyuas faj seeb txog kev kawm (Independent Educational Evaluation, IEE). Ib tug tub txawg uas tsis ua hauj lwm rau hauv tsev kawm ntawv yuav los ua qhov kev ntsuam xyuas no. Koog tsev kawm ntawv yuav tsum them qhov nqi ntsuam xyuas li hais no los yog lawv yuav tsum qhia tau meej rau hauv lub rooj kho ob tog lus ncaj ncees (saib cov lus hais txog kev sib kho nyob phab ntawv ntxiv mus) tias qhov lawv ntsuam xyuas tau ntawd yeej raug lawm.

4. Yog koj thiab koog tsev kawm ntawv pom zoo tias koj tus me nyuam muaj cai tau cov kev pab, koj thiab cov ua hauj lwm hauv tsev kawm ntawv yuav los npaj koj tus me nyuam txoj kev kawm ntawv tus kheej nyob hauv ib lub rooj sab laj ntawm pab neeg npaj txoj kev kawm. Koj yog ib tug tseem ceeb ntawm pab neeg tuaj sib tham no. Qee lub xeev yuav hu lub rooj sab laj no txawv li hais no los muaj.
5. Tsab ntawv IEP yuav teev muaj tej kev pab tshwj xeeb koj tus me nyuam xav tau, nrog rau cov hom phiaj kawm ntawv uas koj tus me nyuam yuav kawm kom tau hauv ib xyoos, thiab cov kev kawm (objectives) los yog qhov teev xyuas (benchmarks) los saib qhov kawm tau mus.

Pab neeg no yuav txheeb xyuas cov kev pab twg yuav tau muab sau rau hauv tsab ntawv IEP, thiab cov kev pab no yuav muaj rau qhov twg thiab cov kev hloov kho tib si. Ntau zaus. ib lub rooj sab laj xwb los yeej npaj tau tsab ntawv IEP no thiab txheeb xyuas tau qhov chaw kawm ntawv lawm. Nyob rau lwm lub caij mas yuav tsum muaj lwm lub rooj sab laj los tham txog qhov chaw kawm ntawv (ib txwm hu tias kev sab laj txog qhov chaw kawm ntawv).

Qhov chaw koj tus me nyuam mus kawm ntawv yuav tsum yog qhov chaw nws tau kawm nrog ib tsoom (Least Restrictive Environment, LRE) thiab yog qhov chaw zoo tsim nyog raws li qhov tus me nyuam xav tau. Nws yuav tsum mus kawm hauv chaw sawv daws kawm thiab tau txais kev pab nrog, ntshe yog pab neeg no txheeb tau tias tus me nyuam yuav kawm tsis tau dab tsi nyob hauv qhov chaw ntawd txawm yuav muaj tus pab qhia ntxiv thiab muaj kev pab los txhawb rau los xij. Koj yog ib tug ntawm pab neeg uas yuav txiav txim siab tias yuav muaj cov kev pab hom twg rau koj tus me nyuam thiab yuav muab cov kev pab no tuaj pab nws rau qhov twg.

6. Yog koj tsis pom zoo nrog tsab ntawv IEP thiab/los sis qhov chaw kawm ntawv, koj yuav tsum xub hais nrog pab neeg npaj tsab ntawv IEP seb puas yuav hloov tau. Yog tseem tsis tau haum koj siab thiab, koj muaj cuab kav siv koj txoj cai hais kho raws txoj cai, uas muaj kev xab thooj thiab cov rooj kho lus nrog.
7. Yog koj pom zoo ua ntawv zias nrog tsab ntawv IEP thiab qhov chaw kawm ntawv lawm, koj tus me nyuam yuav tau txais cov kev pab li tau sau cia rau hauv tsab ntawv IEP. Tsev kawm ntawv yuav sau ntawv qhia rau koj txog qhov koj tus me nyuam kawm tau ntawv yam tsawg los yuav tsum npaum li qhov lawv qhia rau cov niam txiv ntawm cov me nyuam uas tsis muaj qhov tsis taus. Koj muaj cuab kav hais kom pab neeg npaj kev kawm no tuaj sib tham yog tsab ntawv qhia kev kawm tau ntawv qhia tias yuav tau muaj kev hloov kho qhov nyob hauv tsab ntawv IEP.
8. Pab neeg npaj kev kawm no yuav sib ntsib yam tsawg ib xyoos twg ib zaug los tham txog kev kawm tau ntawv thiab sau tej cov hom phiaj tshiab los sis cov kev pab tshiab rau hauv tsab ntawv IEP. Tam li leej niam leej txi, koj muaj cuab kav pom zoo los sis tsis pom zoo nrog qhov hloov kho ntawd. Yog koj tsis pom zoo, koj yuav tsum sau ntawv qhia tias koj tsis pom zoo.

9. Yog koj tsis pom zoo nrog tej kev hloov kho hauv tsab ntawv IEP, koj tus me nyuam yuav tau txais cov kev pab uas tau teev tseg nyob hauv tsab ntawv qub mus ntxiv kom txog thaum koj thiab tsev kawm ntawv hais haum lawm. Koj yuav tsum nrog cov nyob hauv pab neeg no tham txog qhov koj txhawj txog. Yog koj yeej tseem tsis pom zoo nrog tsab ntawv IEP mus ntxiv, koj muaj ntau txoj hau kev ua tau, nrog rau qhov hais kom muaj kev twv xyuas ntxiv los sis kev ntsuam xyuas faj seeb txog kev kawm (IEE), los sis kho qhov tsis pom zoo ntawd raws li txoj kev kho raws txoj cai.

10. Koj tus me nyuam yuav tau txais kev kawm ntawv tshwj xeeb mus ntxiv yog pab neeg no pom zoo tias yuav tsum muaj tej kev pab ntawd rau nws. Tsev kawm ntawv yuav tsum rov ntsuam xyuas kom tiav yam tsawg 3 xyoos twg ib zaug los xyuas seb koj tus me nyuam puas muaj cai tau txais cov kev kawm ntawv tshwj xeeb mus ntxiv thiab txiav txim siab seb nws xav tau hom kev pab twg, tsis li ntawd ces ntshe ho yog koj thiab tsev kawm ntawv pom zoo tias tsis tas yuav muaj kev rov ntsuam xyuas dua lawm xwb.

Kev kho raws txoj cai (Due process) tiv thaiv niam txiv txoj cai mus tawm tswv yim rau lawv tus me nyuam txoj kev kawm ntawv thiab siv cov hau kev daws qhov tsis pom zoo. Thaum cov niam cov txiv thiab koog tsev kawm ntawv tsis sib pom zoo txog ib yam dab tsi, tej zaum lawv yauv siv kev xab thooj los yog hais kom muaj kev kho ob tog lus.

Kev xab thooj (Mediation) yog ib lub rooj sib ntsib ntawm cov niam txiv thiab koog tsev kawm ntawv nrog ib tug tsis tuaj leej twg tog, hu ua tus xab thooj, tus pab ob tog los muaj qhov ob tog pom zoo yuav tau.

Lub rooj kho lus (Resolution meeting) yog ib txoj kev kho tshiab nyob hauv tsab cai IDEA 2004. Lub hom phiaj yog los sib tham txog kev tsis txaus siab raws cai thiab sib kho kev cov nyom ua ntej yuav muaj rooj kho ob tog lus.

Lub rooj kho ob tog lus ncaj ncees (Impartial due process hearing) yog ib lub rooj sib ntsib ntawm cov niam txiv thiab koog tsev kawm ntawv. Nyias tuaj hais raws li qhov nyiam pom, thiab muaj tus mloog cov lus los txiav txim qhov kev kawm twg thiaj yog qhov kev kawm ntawv tsim nyog, raws li qhov teev cia hauv txoj cai.

Koog tsev kawm ntawv yuav tsum muab ib daim qauv hais txog tus txheej txheem ua raws txoj cai kawm ntawv tshwj xeeb rau cov niam cov txiv. Daim ntawv no hais tawm cov kauj nruam hauv rooj kho ob tog lus thiab kev xab thooj. Tsev kawm ntawv yuav tsum muab ib daim qauv hais txog lawv tus txheej txheem ua raws txoj cai no rau cov niam cov txiv ib xyoos twg ib daim, tshwj yog tias yuav tau muab ib daim qauv no rau cov niam txiv thaum –

- (a) muab npe tawm thawj zaug los yog cov niam txiv hais kom muaj kev ntsuam xyuas;
- (b) muaj kev tshwm sim thawj zaug los sau ntawv qog qhia raws li qhov hais nyob hauv qab tshooj (b) (6); thiab
- (c) muaj qhov hais kom muab daim qauv no.

Yog koj xav paub txog kev kawm ntawv tshwj xeeb los sis koj txoj cai, koj hu tau rau lub koom haum muab kev tham qhia thiab cov xov txhawb niam txiv los yog lub koom haum muab kev pab rau cov niam txiv nyob hauv zej zog hauv lub xeev koj nyob. Yog koj tsis paub lawv tus xov tooj, koj hu tau rau qhov chaw txhawb nqa tes dej num thooj lub teb chaw, tus xov tooj hu tau thooj lub teb chaws yog 1-800-248-0822. Peb txaus siab yuav pab kom koj mus cuag tau tus yuav pab tau koj.